

RYTOJUS

Semanario de los Obreros Lituanos
en la Argentina. Montes de Oca 146,
Avellaneda, B-Aires.

RYTOJUS

Visų šalių proletarai, vienykitės!

RYTOJUS

Lietuvių Darb. Savitrašis Argentinoj.
calle MONTES DE OCA 146,
Avellaneda, B-Aires.

42 (85) nr. — II metal | laikraščio kaina metams \$5 m., pusei — \$3 m., trims mėn. \$1 50; užsieny 3 doleriai; kaina atskiro numerio 10 c. | 1928 m., spalio (octubre) 18

Mihanovičiaus ju- reiviai streikuoja.

Veik didžiama laivų stovį be
darbininkų.

Uruguajaus ir Paragvajaus uostų darbininkai, prijausdami
padeda tęsti streiką.

Mihanovičiaus (Ltda) kompanijos laivų darbininkai išėjo į streiką, po vadovybe Federacion Obrera Maritima. Jie reikalauja pakelti algas ant 15 nuošimčių ir šiaip žmoniškumo elgimosi prie darbo. Tas reikalavimas jūreivių buvo įteiktas spalio 3 dieną, bet kompanijai atsakius išpildyti, jūreiviai, unijos susirinkime 6 d. šio mėn., nutarė išeiti į streiką, kuris bemačius išsiplėtė po šios kompanijos laivų darbininkus ir įgav užuojautos visos šalies darbininkuose. Šis streikas yra labai svarbus tuo, kad jis yra pirmas tos rūšies streikas Argentinos darbininkų klasės istorijoje. Jį laimėję jūreiviai paskatins tos pačios kompanijos laivų statytojus ir taisytojus reikalauti žmoniškumo užmokėsimą, taipgi paskatins ir kitų kompanijų jūreivius kovoti už savo teises. Laimėti šį streiką nebus lengva, nes buržuazija dės visas pastangas sulaužyti šį besipiečiantį judėjimą, kad tuo būdu ateityje užtikrintus sau pelnus, kuriuos lūpa iš dirbančiosios klasės.

Streikas plečiasi.

Paskelbus šios kompanijos darbininkams streiką, jis bemačius išsiplėtė po visus laivus. Priplaukę artimiausius uostus, jūreiviai apleidžia laivus. Per vieną dieną išėjo į streiką upių laivai sekančiose vietose: B-Aires uoste sustojo „Vashington“, „Holandia“ ir nemažas skaičius mažesnių laivukų; Rosario uoste sustojo „Ebinburgo“, Zarate „Emperatriz“; Santa Fe vežikai ir uosto darbininkai atsikėlė vežti ar krauti šios kompanijos prekes. Šiandien veik didžiama laivų, kurie pasiekė artimiausius uostus, yra be įgulos. Darbininkų solidarumas auga, ir kas diena vis daugiau jų įsitraukia į kovą. Kompanija griebiasi šlykščiausių priemonių, kad suprovokuot streikuojančius; pav. 13 d. spalio kompanijos agentai padėjo į vieną laivą bombą 12 klg. svorio, ir dabar verčia kompanija kalte ant streikiečių, kad tik įsikištų ginkluota policija.

Prijaučia užsienio darbininkai.

Vardai darbininkiško broliškumo, Paragvajaus ir Uruguajaus uostų darbininkai atsikėlė krauti Mihanovičiaus laivų prekes. Jie padeda laimėti šios šalies darbininkams kovą dėl geresnio uždario. Jei juos paskels ir kitų uostų darbininkai, galima tada iš anksto manyti, kad streikas bus laimėtas.

Žinoma, kompanija dės pastangas, kad suprovokuot streiką, kad uostų policija pulti streikuojančius. Jai tiktai sudėjęs esamų laivų taisytojų dirbtuvę verbuoja streiklaužius ir siunčia į tuščius, be įgulos palikusius laivus, streiklaužiams. Bet tas jiems nelabai vyksta, nes kol kas streiklaužių atsiranda mažai.

„Conde Zeppelin“ Jungtinėse Valstijose.

Nej Yorkas.—Šių metų spalio 11 d. milžiniškas vokiečių cepelinų „Conde Zeppelin“ iš Friedrichshafen miesto išlėkė į Jungt. Valstijas. Tai yra milžiniška oro mašina, turinti 253 metrų ilgio, 30 metr. aukščio. Jame telpa 105.000 kubinių metrų oro, turi penkis motorus, kurie bendrai sudaro 2650 arklių jėgos. Ilgoose kelionėse toji oro mašina gali vežti 20 pasažierių, o trumpose 40. Gali lėkti per valandą 130 kilometrų, o su krovniais 15.000 kilogramų, lekia 110 klm. į val. Šis milžinas išlėkė į Jungt. Valstijas su 60 žmonių, iš kurių 40 yra cepelino įgula. Iki pasiekiant Nej Yorką oro milžinas padarė kelio 9.016 kilometrų per 112 val. 30 minučių. Kelyje buvo sutikęs priešingų vėjų, bet tas jo kelionei tesudarė mažas kliūtis ir kelionė atliko pasekmingai. Ši kelionė buvo daroma išreklamuoti Vokietijai, bet ji pastumė pirmyn oro lakiojimą. Kitos valstybės, kurių tarpe yra pirmoji elė Anglija, nenorėdamos užsileisti, jau stato du milžiniškus cepelinus, kurie bus užbaigti 1929 metų pradžioje ir darys tolimus lėkiojimus oru. Ši viena pavykusi oro kelionė paskatins daryti kitas panašias keliones, o tuo pačiu, bekonkuruojant, tobulės ir oro lakiojimo mašinų tobulės ir oro kelionės gerės.

BADAS ŠIAURRYTINĖJ KINIJOJ.

Shanghai.—Atvykęs į Nankiną Feng-Yuh-Siang užimti karo ministerio vietą praneša, kad šiaurinė Kinijoje siaučia didelis badas tarpe gyventojų, kuris kilo iš nederliaus. Badaujančiams reikalinga skubota pagalba, bet Kinijos tiaronams tas nerūpi.

KIEK PELNO KAPITALISTAI

Londonas.—Sulig skelbiamų davinių šiame mieste, anglų kompanijos gėlkello F.C. Sud de Buenos-Aires gavo pelno per pusę metų 4.214.296 svarus sterling. Tai pati kompanija F.C. Cordoba gavo pelno per tą patį laiką 906.688 svarus sterlingų. Didiesnių pelnų surinkti šioje linijoje pakenkė Rosario uosto darbininkų streikas. Tuos milžiniškus pelnus užsienio kapitalistams sukrovė Argentinos darbininkai gyvendami pusbadžiai ir dirbdami ilgas valandas.

Varšava.—Lodzjuje ir visame jo distriktu yra generalis darbininkų streikas. Visos dirbtuvės, pradedant nuo mažųjų ir baigiant didelėmis yra sustabdytos. Streikieriams vadovauja komunistai. Tą atydami Lenkijos diktatoriai, drėba iš baimės.

KESINOSI NUŽUDYTI SMETONĄ SU VOLDEMARU.

Londonas.—Laikraščio „Daily News“ korespondentas iš Vienos praneša, kad Austrijos laikraščiai paskelbė žinią, kur skelbiama, kad Kaune suareštuota keturi karininkai ir trys studentai už dalyvavimą samokse nužudyti Smetoną Kruvinajį, Voldemarą ir karo ministrį.

RADIO ATPIGS.

Berlynas.—Austrijos profesorius Max Heiner darė bandymus su radio aparatu, kuris padarytas iš pigios medžiagos ir iki šiam laikui nebuvo žinomas. Su šiuo naujai išrastu aparatu buvo daroma nemažai bandymų ir gauti geri rezultatai. Išradimas numuša radio aparatų kainas ir jį bus prieinamesnė ir tiek tiek patirintiems darbininkams.

ATRADO SENOVĖS LIEKANAS.

Lima.—Šiandienomis liko si atrasta dar vienas senovės inkų miestas su tvirtove, Macchu Pichu apilinkėje. Ši tvirtovė yra panaši atrastajai tvirtovėi 1912 m. Atradimas duos medžiagos istorijos rašėjams.

Nuskendo Francūzų Submarinas.

Francijos submarinas „Oudinot“, susikūlė su graikų laivu „E-katerina Coulanderis“ nuo Vigos pakraščio 60 klm. atstumo, ir bemačius nugrimzdo į jūros dugną su visa francūzų laivo įgula, kurios radosi 40 žmonių. Šis laivas nuskendo 3 dienoj spalio mėn., bet francūzų valdžia sužinojo apie tą įvykį tik 12 d. šio mėn. Pasijusta pagelba gelbėti įgula, kuri jau 10 dienų kaip randasi jūros dugne 2.000 metrų gilumoje. Nus-

kandintame laive radosi ant 30 dienų.

Graikų laivo kapitonas apie šį įvykį praneša sekančiai: įvykus susitrenkimui kapitonas manė, kad susikūlė su žvejų laiveliais ir nakties tamsumoje negalėjo pastebėti kokios valstybės šis laivas priklauso. Po dviejų valandų ieškojimo, nesuradę jokios žymės nuskendusio laivo, nukeliavo į Rotterdamo uostą.

Lenkijoje Darbi- ninkai Bruzda. Žudo Badaujan- čius Gyventojus.

Lodziaus miesto tekstilės darbininkai atmetė pasiūlymą pakelti algas 5% ir tęsia streiką. Jiems prijausdami, metė darbus ir kitų šakų darbininkai, iš kurių svarbiausi yra elektros ir miesto darbininkai. Visame Lodziaus distriktu streikuoja 130.000 darbininkų. Vėlesnės žinios skelbia, kad Dombrovos kasyklų ir Aukštojos Sielizijos distriktu darbininkai yra pasirengę paskelbti streiką, jeigu jiems nebus pakeltos algos ant 12%. Manoma, kad gali įvykti generalis streikas visoje šalyje, ir įgauti politinio pobūdžio, delei nepasitenkinimo esamąjį Pilsudskio fašistine valdžia.

Londonas.—Gautos žinios iš Chefon praneša, kad tironas Linchennien ir jo šalininkai bijosi kareivių keršto, kurių jis yra išžudęs tūkstančius. Bet jiems bus už tai atsilyginta ir toji diena radosi nebe už kalnų.

Judėjimas Argentinoje „Rytojaus“ Rėmėjai.

Tramvajaus darbinink. streikas

Santa Fe.—Tramvajaus darbininkų sindikatas įteikė reikalavimą šiai kompanijai pakelti algas 4 centavais per valandą, bet iki 8 d. šio mėnesio, jie negavo jokio atsakymo iš kompanijos, todėl darbininkai visi kaip vienas apleidė darbą.

Susitvėrė du sindikatai.

Casilda.—Šiame mieste, neseniai susitvėrė du nauji darbininkų sindikatai: sunkiųjų vežikų ir krovėjų. Šie sindikatai yra sutverti po vadovybe Komunistų Partijos.

Daug darbininkų be darbo.

Tukuman.—Šiame mieste radosi daug darbininkų be darbo. Nekurie iš jų randasi kritiškojo padėtyje. Sulig miestui valdybos skelbiamomis žiniomis, kad greitoj ateityj prasidės statybos darbai, bet dar vis nieko nepraedama dirbti, o tos žinios skleidžiamos jau nuo senai.

Rosarijos darbininkai tebes- treikuoja.

Rosario.—Šio miesto darbininkai tebetęsia streiką visu smarkumu. Elektros darbininkai nepriėjo prie susitaikinimo su darbdaviais, kurie stengiasi sulaužyti streiką, pagelba streiklaužiai, bet jiems tas nevyksta. Darbininkai laikosi tvirtai. Karpinteriai jau eina prie susitaikinimo ir kas diena vis daugiau darbdavių pasirašo pildyti darbininkų reikalavimus. Gazinių vandenų darbininkai tebetęsia streiką. Naujai susitvėrusi unija gazo darbininkų, įteikė reikalavimą kompanijai pakelti algas. Jeigu kompanija atmes darbininkų reikalavimą, jie išeis į streiką.

Laikraščio „El Pais“ darbin- kai laimėjo.

Cordoba.—Šio miesto buržuazinio laikraščio „El Pais“ darbininkai laimėjo streiką, nors paskelbus kovą, nestigo streiklaužių. Darbininkai laimėjo pagerinimą darbe ir pakeltos algos ant dviejų pesų į dieną.

Berlynas.—Laikraštis „Deutsche Allgemeine Zeitung“ rašo apie Irigoyeną ir tarp kitko pabrėžia, kad jam valdant, Argentina su Vokietija suėis į draugiškus santykius.

Draugai noriečiai (Jung. Valst.) visuomet buvo ir yra geri mūsų laikraščio rėmėjai ir palaikytojai. Jiems rūpi, kad Pietų Amerikos lietuvių darbininkų spauda bujotų ir augtų. Štai, ALDLD 2-ras apskritis paaukavo 25 dolerius. Tai yra dailis pikniko pelno, kurį priaučia apskrities vardu d. V. Paukštis.

Draugas S. B. prisuntė laiškutį, kuriame rašo: „Mūsų ALDLD 194 kuopa matydama „Rytojaus“ nuveiktus darbus dirbančiam klasi, ir jo užsibrėžtus tikslus, mes esame labai užganėdinti. Kartu su laišku prisunčia čekį 5 dol. vertės, delei laikraščio palai ymo.“

Iš Jung. Valst. d. V. Katilius ALDLD 51 kuopos vardu, rašo: „Pasitvėrė „Rytojaus“ vardu knygų pirmąjį siuntinį, kurį gavę praneškite. Būtų geistina, kad draugai rytojiečiai praneštų mums kokio turinio knygų Argentinos darbininkams stinga, o mes pasistengsime jums prisijusti.“

Šiandienomis atsilankė į „Rytojaus“ redakciją draugai pasipirkti knygų ir paaukavo laikraščio naudai. Iš jų yra: d.P. Prakaitas paaukavo \$9,40, d. J. Z. Viliuska 0,70 c. ir J. Augustauskas 0,50 c.

LDSA 138 kuopa (moterų kp.) paaukavo laikraščio naudai \$4,80. Nors neperseniai susitvėrė ši kuopelė, bet yra gana veikli ir kiek išgali remia „Rytoją“.

Drg Augaitis, iš V. Diegos, atsinaujindamas metams „R.“ prenumeratą paaukavo 1 pesą.

Laik koncerto, 13 d. spalio, už gėles surinkta „Rytojaus“ naudai \$16,50.

PRANEŠIMAS.

Šiuomi pranešama Berisso lietuvų darbininkų žiniai, kad šm. spalio mėn. 21 d. 9-val. ryto, šaukiamas LDADPA 4 kp. visuotinas narių susirinkimas, „Vargdienio“ salione g-vė Montevideo 1578.

Visi nariai ir prijaunantieji prašome visus atsilankyti ant šio susirinkimo.

Valdyba.

VISAM PASAULY.

Milanas.—Praneša iš Castagnole, kad Previso provincijoj susprogo sandėly granatos, surinktos nuo didžiojo karo, kurių sprogi-mas apardė net artimesnius trobesius. Eksplozijoje žuvo 6 žmonės ir 4 sunkiai sužeisti.

Roma.—Gautos žinios iš Mirabella skelbia, kad šiose apelin-kėse siautė vėtrės su ledais, kurios pridarė daug nuostolių. Sakoma, ledai krito vištos klaušinio dydžio. Iki tos priežasties likosi sužeis-ta apie 200 žmonių.

Paryžius.—Šio miesto policija praneša, kad ji imsis griežtų priemonių, uždraudimui kino filmų, vartojamų komunistų susirinki-muose, kuriose rodoma kaip vesti komunistinė propaganda.

Bukareštas. Rumunija.—Matorinė laivė, netoli uosto Reid (Be-sarabijoj) susikūlė su mažu laiveliu ir likosi nuskandinta. Iš 18 pa-sažierių, kurie radosi laivė, tik 5 pavyko išsigelbėti, likusieji nus-kendo.

Nej Yorkas.—Užsibaigė šio uosto upės laivukų darbininkų streikas. Šiandienomis darbininkai grįžta darban. Kas laimėjo streiką, žinių nėra.

Moskva.—Valstybės tribunolas nagrinėjo studentų baltagvardie-čių bylą, kurie darė samokslus prieš Sov. valdžią. Suokabininkų va-das nuteistas 8 metams kalėjimo ir 3 suokalb. nariai nuo 4-6 mėne-sių kalėjimo.

Asuncion, Paraguay.—Federacijon Maritima paskelbė boikotą Mihanovičiaus laivams, dėl tos priežasties, kad šios kompanijos lai-vuose dirba karnieriai (streiklaužiai). Laivas „Bruselis“ užbaigė kro-vimo darbą karnierių pagelba ir grįžta į B. Aires.

Shanghai, Kinija.—Persiorganizavus Nankino nacionalistų val-džiai, Kinijos prezidentu yra paskirtas Chang-Kai-Shek, kuris pasku-tiniu laiku buvo kariuomenės kamanduoju šiaurinėj Kinijoj ir iš-žudė tūkstančius.

Vašingtonas.—Pranešama iš Raudonojo kryžiaus, kad sušelpi-mo izdas, šelpti nukentėjusius nuo vėtrų Antilų salų gyventojus, sie-kia iki penkių milijonų dolerų.

Nej Yorkas.—Skaičius mirusių nuo maišyto alkoholio šįame mieste yra 34 žmonės, o 60 dar randasi ligoninėse užnuodinti. Ne-kurie iš jų pasiliks akli. Sakoma, 18 mirčių įvyko nuo metamol, ku-ris buvo maišomas alkoholyj.

Belgradas. Jugoslavija.—Likosi pasirašyta draugiškumo ir tai-kos sutartis tarp Jugoslavijos ir Graikijos. Sutartis bus galioje pen-kius metus.

Pekinas, Kinija.—Šimtas tūkstančių žmonių likosi išžudyta pro-vincijoj Kansau, viename sukilime. Visoje provincijoje siaučia badas tarpe gyventojų.

Berlynas.—Savininkai geležies industrijos yra nutarę paskelbti lokautą prieš darbininkus, jeigu šie neatsisakys nuo reikalavimo pa-kelti algas ant 15%.

Madridas.—Pasimirė Ispanijos karo ministeris Tetuan. Jo vietą laikė iškilmių dia de la Rasa, užima Estella, šalies diktatorius.

Bilbao, Ispanija.—Iš priežasties išmetimo iš darbo vieno darbi-ninko, išėjo į streiką 200 kasyklos darbininkų. Manoma, kad bus prieita prie susitaikinimo greitoj ateityj.

Madridas.—Palaikymui priespaudoj Marokos gyventojų, Ispa-nijos valdžia laiko toje šalyje 7.000 gerai apginkluotų kareivių, kurie yra sutalpinti uostuose ir šiaip svarbesnėse vietose.

Glasgov, Britanija.—Netoliese šio miesto, viename tunelyje įvy-ko smarkus traukinių susikūlimas, kuriame daugelis vagonų likosi visiškai sudaužyti. Iki šiol išimta 50 sužeistų, kurių daugum j mo-teris

Bruselis, Belgija.—Pasirašyta komercinė sutartis tarpe Turkijos ir šios šalies, kuri įeina į galią nuo šm. lapkričio 12 dienos.

Meksiko.—Daviniai gauti iš valst. Oaxaca skelbia, kad miestas Tutepec yra veik pusiau sugriautas nuo įvykusio žemės drebėjmo. Nemažai nuostolių pridaryta Putla ir Jamiltepec apilinkėse.

Bagota, Venezuela.—Šalies valdžia nuteisė 200 universiteto Ca-racas studentų sunkiųjų darbų kalėjimo, už dalyvavimą suokalbėje prieš esamąjį prezidentą Gomez.

Atenai, Graikija.—Buvo jaučiamas smarkus žemės drebėjimas Korinto distriktu, delei ko sugriauta nemažai namų. Tarpe gyvento-jų kilo panika.

Akis Čionai!

Visos ir Visi, 20 spalio nesėdė-
kit namie. Jūs, rytojiečiai, turite
būti 8:30 vv. ant gatvės O. Gor-
man 108, Avellaneda.

MES TĄ VAKARĄ VISI TEN SUSIEISIME, IDANT SUSTIPRINTI
„RYTOJŲ“. TAIGI NEUŽMIRŠKIME. IŠGIRSIME GRIEŽIANT
PUIKŲJ ŠIMINIŠKIO ORKESTRĄ. ĮZANGA VYR \$1, MOTR. \$0,50

APŽVALGA.

PRIEŠ YANKIŲ KAPITALISTUS.

Jungtinių Valstijų kapitalistai kas kart vis labiau ir labiau įsigali Lotynų Amerikos šalyse (Centrinė ir Pietų Amerika). Tuomi susirūpinę lotynų gyventojai ir ruošiasi užkirsti yankių lindimą į šias šalis. Sekantiems metams tam tikslui Urugvajaus Komunistų Partija šauks visos Lotynų Amerikos atstovų susivaižavimą Montevideo mieste. Laikas dar nenustatytas. Prie susivaižavimo jau ruošiamasi. Kad geriau prisiruošt prie susivaižavimo, Urugvajaus Kompartija specialiai leidžia dvisavaitinį žurnalą „El Trabajaador Latino Amerikano.“

KĄ REIŠKIA PROLETARŲ DIKTATŪRA.

Caro laikais Rusijoje darbininkui ir valstiečiui universitetas lankyti nebuvo galima. Tais laikais universitetą lankė tik buržuazijos vaikai.

Paėmus darbininkams ir valstiečiams valdžią, viskas pasikeitė, universiteto durys plačiai tapo atidarytos tik darbininkams ir valstiečiams. Štai ką sako Urugvajaus žinių agentūra: „Maskvos universitetuose šiemet darbininkų ir valstiečių mokosi 10.800. Už mokslą jiems nereikia mokėti nieko ir gauna veltui pilną užlaikymą, o kas pusmetį studentas gauna 35 rublius, šeringės.“

O buržuazijos valdomose šalyse darbininkui ne tik kad universitetas neprieinamas, bet jam ir paprasčiausias amatas sunkiai prieinamas, o daugumai ir visai neprieinamas.

DARBININKAI TURĖS DAUG KAMBARIŲ.

Sekantiems metams Sovietų Valdžia asignavo dėl namų statybos 736.000.000 rublių. Iš šios sumos skirta 80% pastatymui naujų butų dėl darbininkų, o 20% iš tos sumos eina statymui darbininkų kiliūbų, skaityklų ir poilsio namų.

„JIS IR DIEVAS VIEŠODAI MASTO.“

Cilės valdžia šiandien skaitosi fašistine valdžia. Ją valdo diktatorius Ibañez, panašus į Smetoną Krūviną. Šalies gyventojai jo neužkenčia ir prieš jį kovoja.

Pereitą savaitę Cilės užsienio reikalų ministras, Gillermo Eduars Matte, įteikė ministerių kabinetui Italijos konsulo raštą, kuriame kalbama apie Italijos ir Cilės fašistų draugiškumo santykius. Ji svarstant nekuri ministeriai ėmė kritikuoti kaip raštą taip ir patį fašizmą. Kilo ginčai. Rašto padavėjas užpyko ir trenkęs kumščia į stalą pareikalavo, kad raš-

tas turi būt vienbalsiai užgirtas, nes „jis ir dievas taip masto“. Kaip matom, ne tik carai su dievu į vieną dūdą pūtė, bet pūčia ir fašistų diktatoriai.

VANDERVELDĖS TĖVYNĖJ NERAMU.

Belgijoj valdžia rąkose socialistų (social parduvių). Na, jau rodos turėtų būt darbininkam rojus. Bet kur tau. Ten darbininkų gyvenimas toks kai ir visose buržuazinėse šalyse, sunkus, skurdas ir išnaudojimas žydėti žydi, dėlėi ko darbininkai priversti kovoti.

Pereitą savaitę Brusely susireikavo 3.000 namų statytojų. Streikas persimetė į Antverpeną ir į kitus miestus. Socialistų valdžia siūnčia į streiko vietas policiją, kad apsaugotų buržujų nuosavybę ir streiklauių skūrą.

ČIEKIUOJA KAI GYVULIUS.

Nicaraguoje lapkričio mėnesį bus prezidento rinkimai. Yankiai to šaly įleidė šaknis ir jie beveik visą valdžios administraciją kontroliuoja ir diktuoja valdžiai savo įstatymus. Prezidento rinkimo tvarką taipgi nustato yankiai. Sulęgę patvarkymo, šiemet kiekvienas tos šalies pilietis paduodamas balsą už prezidentą lūs čiekiuojamas cheminiiais dažais į dešinę ranką. Čiekiavimas išduos balsuotoją, pasakys kokiai partijai jis priklauso.

Nicaraguos gyventojai šitokiu metodu pasipiktinę. Darbininkų ir liberalų spaupa rašydama apie tai pastebi, kad yankiai su Lotynų Amerikos gyventojais elgiasi kai su gyvuliais. Nes gyvulių savininkai deda savo gyvuliams tam tikrus čiekius, kad nesusimaišytų su kito savininko gyvuliais.

NEDAVĖ ŠIŲT RAUDONAJA ARMIA.

Šiandien kapitalistai ruošia ginkluotą intervenciją prieš Sovietų Sąjungą; priešąsio Avietros pastatytas Pilsudskis. Pilsudskis muštravoja lenkų kariuomenę ir dūmta jiems kairiuo dvasia.

Užpėreitą savaitę įvyko kariuomenės manobrai, kurie turėjo išpūsti lenkų karingumo burbulą ir tą viską perkelti į kino lilmą. Vieną pėst. pulką aprenę bolševikų armijos uniforma, kita — lenkų. Vietą apstatė kino-foto aparatai. Vadaį davė įsakymą lenkam šturmu pult „bolševikus“. „Bolševikų“ pulkai metėsi kontr-atakoti su šauksmu „Ura!“ „Lai gyvuoją raudonoji armija!“ „Mirš lenkam!“ Irant vietos užmušė 40 lenkų. Lenkų pulkas išsigandęs pabėgo.

Nuotikis parodo, kad lenkų armijoj daug yra bolševikų simpatizantų.

SUŠAUDYTIEMS.

Prieš aušrą juos judos nukovė. Kai vos tik dar raudo rytuos. Jie žuvo ramiai, nes žinojo, kad minios draugų pavaduos. Ir minios minių rengias kovai. Tenai barikaduos naujuos, Jau girdis perkūniška audra. Ir švinta mūs laisvė kraujuos. Ir juoksis pasaulis nudžiugęs, Su juo ir laisvasis žmogus. Kad nyksta prakeiktosios dienos, Kad žemė pamiršta vargus. O kapui jį dainas sudejo. Ir gelės pražydo rausvai. Kvatomamies lakstė ten vėjai. Ir laikus užmiršo vaikai.

Kostas Bedalis.

Ka mačiau per 3 val. 29 d. rugsėjo

Rytas šalta. Ant erdvės nei jokio debesėlio, tyku, ramu, tik girdis kamionų važinėjimas; tai darbininkus veža darban nuo laukų. Paupėj matyti du mūro kampai ir aukšti mūrai; tai Berissos frigorifikai, kur darbininkai už duonos kąsnelį krauja kapitalistam nesuskaitomus turtus.

Ta diena rodos puikiausia, medžiai pasipuošę jaunučiais lapeliais, kurie švelnau vėjalo judinami, rodos, supranta šios tvarkos blaurų išnaudojimą ir tyčiojimąsi iš dirbančiosios klasės, rodos, kalba į nuskurus proletariatą, ragina suburti visiems jėgas ir nutrenkti amžiams slėgiama turčių jungą ir visiems naudotis savo pagamintais darbo vaisiais.

Mastau ir žiūriu į smilkstančius kamynus pro nedideles, blytin apkalas darbininkų gyvenamas bakūžėles. Pažvelgiau į kitą pusę ir pamaciau tekančią skaiščiai raudoną saulę, kuri siųsdama tūkstančius spindulių žadina žmoniją, sakydama, kad ji visiems lygiai šviečia, jos aiškiai raudona spalva yra darbininkų vėliavos spalva ir visi dirbantįjį tok po tą vėliava susispietę, per kovą, išsikovo sau laisvę.

Fabrikas garsiai užstaugė, duodamas ženklą skubintis darban. Ir aš einu jo ieškoti. Pirmą maunę bėga, skubinasi daugybės darbininkų ir darbininkų. Visi vienas už kito skuba, kad tik nepasivėluoti. Aš irgi stengiausi nuokiti neatsilikti ir kiek jėgų turėdama artinausi prie fabriko. Bet pamaciau didelį būrį žmonių, trupučių apsisotų ir pamaciau, kad tai apdirks, suvargę gatvių darbininkai laukia valandos pradėti darbą, ir aš vėl skubinausi tolin. Štai, ir fabrikas, prie kurio stovi didžiausia minia žmonių laukdama darbo. Aš pralindau pro plačius geležinius vartus ir pasisukau ton pusen, kur stovėjo būrelis moterų.

Fabrikas vėl sustaugė, tai buvo 7 val. ryto, tą valandą pradėdą darbas. Ir koks subruzdymas; darbininkai bėga, lenda pro viens

kitą, grūdžiasi, skuba darban, o laukiantieji darbo neramiai žvalgosi, laukdami bene ateis „geradėjas“ ir paims darban. Štai, pasirodo keletas ginkluotų vyrų (marinieriai), nedidelio ūgio, mėlynomis drapanomis, šikšnomis persijuose ir kinžalai prie šonų. Mes stovim prieš vyrus už tvoros, bet kaip staiga visos sužiurim, kaip pamatėm kas dedasi su vyrais. Visus pradėjo statyti prie sienos ir eilę ir tuoj tie fabrikuo parsidavėliai marinieriai pradėjo stumdyti ir kindžalu mušti darbininkus. Kaip mums pasidarė graudu, ir ne vienai ašaros nuriedėjo per veidą, matant, taip elgiantis su mūsų broliais, draugais, darbininkais. Stovi vargšai, nori darbo gauti, o juos vaišina kumštimis ir spardimais. Atėjo koks tai pertukęs storulis ir atsakė, kad šiandien nereikalinga nei vyrų nei moterų. Visi nuleidę galvas kiūtinio namo, net atsiskuti bijodami, kad ir vėl nepasikartotų tie patys, skaudūs, reginiai.

Kada tas viskas išnyks ir bus pasaulyje išnaudotojų ir išnaudojamųjų? Tik tada, kada darbininkai bus stipriai organizuoti, prigulės savo profesijos unijose ir visi kaip vienas stos kovon ir sutrupins kapitalistinę vergiją.

Darbininkų Sesuo B. B.

KODEL?

Vienoje gatvėje, miesto centre, tulas praeivis su atyda užsiūti į langą, kuriame išdėta tūkstančiai brangenybių ir papuošalų neiknuojančios vertės, skiriamų tuščiai protybei patenkinti.

Nuo tiek blizgučių ir spindėjimų apmargus akims, pasuka galvą į antrą pusę ir jo žvilgsnis susiduria su kitu vaizdu, visiškai skirtingu pirmajam.

Pamato moterį su kūdikiu ant rankų, kuri prašo malonės, prašo išmaldos (kas sulig teisės jai priklauso) pas sočius ir mažai domesi kreipiančius praeivius, prašo to nelaimingo nikelinio centavo, už kurio vertę galėtų numarinti savo ir kūdikio alkį, alkį kurio nuolat kankinami vien už tą „nusidėjimą“, kad juos pagimdė ne komersantai, bankininkai, vertelgos, bet paprasti vargšai darbininkai.

Masto ir negali sau išaiškinti: kodel tik šiol darbininkai nemato tos neteisybės, kodel nepakeičia savo galingą kumštį ir neįsako skriaudėjams atsiskaityti už visas iki šiol darbininkams padarytas skriaudas. Kodel vienbalsiai nesusunkia: šalin klerikalizmas, šalin smugelininkai, šalin visokių tamsybių apstatalai ir kiti storpilvų padermės dvokiojai parazitai.

Būdami žmonėmis, reikalaukime sau žmogaus teisių: vieninteliis gi laimėjimo ginklas yra spauda, o per ją susipratimas. Tad lai gyvuoją pažangios darbininkų organizacijos, progresas ir švietimasis.

Šapelis.

Prieš lenkų imperialistų rengimąsi Lietuvą užgriebti.

I visų šalių darbo žmones, i terptautinį proletariatą.

Draugai! Lietuvos darbo žmonių masėms gresia lenkų ekupacijos pavojus. Einąs visų šalių žinioms sako, kad Pilsudskis ir jo fašistinė vyriausybė rengiasi užimti Kauną. Maršalas Pilsudskis, kuris užtikrino sau atvirą arba tyliai nesipriešinantį didžiųjų valstybių sutikimą ir aktinę palaikymą iš anglų imperialistų pusės, pasirijęs veikti. Jis savo kariuomenę rengia okupacijai. Jis rengia Vilniui savo gvardiją, daro jai iškilmingą parada, kad tinkamu momentu įleistų ją prieš Lietuvos darbininkus ir valstiečius. Kiekvieną valandą galima laukti smurto. Lenkų buržuazija nutarė įvykinti savo imperialistinius norus artimiausiu laiku. Pilsudskis įsitikinęs, kad fašistinė Voldemaro vyriausybė, kurios nekenčia Lietuvos liaudis, rimtai nesipriešins ir sutiks kapituoliuoti. Pilsudskis tikisi, kad ši vyriausybė ginkluoto užpuolimo valandoj pasiskelbs nugalėta ir pereis tarnauti imperialistinai Lenkijai.

Savo grobiškiems sumanymams vykinti baltoji Lenkija užtikrino sau II-jo Internacinalo pagelbą ir aktyvią lenkiškų ir lietuviškų socialpardavikų paramą. II Internacinalas palaiko grobiškius Pilsudskio sumanymus prieš Lietuvą, matydamas tame galimybę prirengti intervencijos Sovietų Sąjungą. Rengiamas Kauno užėmimas turi ne tik panaikinti Lietuvos nepriklausomybę, bet drauge būtų karišku išstojimu prieš Sovietų Sąjungą, prieš vienintelę tarptautinio proletariato tėvynę, prieš socializmo atspargą.

Visų šalių proletarai! Lietuvos okupacija įvykdinta lenkų imperialistų, reikiška akiplėšišką karišką provokaciją ir sudarymą vieno kariško fronto užpuolimui ant SSSR. Lietuva turi tapti strategijos tiltu Pilsudskio armijai. Lietuva lenkų imperializmo rąkose turi užtikrinti išėjimą į jūrą, būti kariškos atsparos punktu, ginkluota baze ir etapu tolymesniems karingiems lenkų imperialistų planams. Jei žlugs Lietuva, tai bus pastatyti Latvijos ir Dancigo klausimai. Vardan liaudies išnaudojimą ir engėjų, vardan baltojo teroro karžygių interesų lenkų kariuomenė bus pasiūsta, kad plėsti lenkų kapitalistams rinkas, kad jėga grąžinti lietuvių valstiečių žemes lenkų dvarininkams.

Lietuvai gresia likimas Vakarų Baltarusijos ir Vakarų Ukrainos, kurios yra engiamos po lenkų imperializmo jungu.

Visų šalių darbininkai ir valstiečiai! Mes kviečiame jus masėmis išstoti prieš karo rengėjus, prieš žmogžudiskus sumanymus uždegti naują pasaulinį gaisrą.

IV Pasaulinis Kominternio Kongresas.

DESIMTS METŲ ATGALIOS.

(Atsiminimai iš Lietuvos Sovietų valdžios gyvavimo) (Tas)

Bet pradėjus nesisekti Vokietijos fronte, išblyško ir paskutinė liepsnelė karioinio jausmo. Ant kiek atsimenu, nuo atitraukimo iki Nemuno, rusų armija taip ir neįsigijo iniciatyvos. Prasidėjo atsitraukimas. Armija ant tiek išrodė nuovargus, be savystovumo, be ūpo ir drausmės, nuskurus, nešvari ir nesoti. Pirmas rusų pėstininko žodis: „hozein, kleba jest!“ (šeimininke, duonos yra?) Buvo ir juodų darbelių, bet neperdaug. Daugumoj jie pasireikšdavo iškarininkų pusės, k. a.: samoningas mynimas laukų su javais, ir tiesioginiai, visai beprasmei padegimai. Kas žingeidu, tai negaspadariskumas ir neinformumas kariuomenės vadovų. Iš šimto vienas tesiorientuodavo kelių planais, — perdem vėjo sparnais ir nosies tiesumu, na slėpju. Būdavo, dargi čielos divizionų slinkdavo vietinių priverstų valstiečių vedinos. Pilnai, manau, nebus perdėta, parodant armijos kultūriškumą ir techniskumą šiais bendrais bruožais: hozein, oficerius prašo parodyti kelią į Dvinską! Nežinau, ar galėjo bent kokia kita valstybė tuomet didžiutis, tokiais „strategais“ kaip mūsų Nikolajus antras. Kurgi, tu gali rasti, kad valstietis gyvendamas pusantro šimto kilometrų nuo točkos (Dvinsk) žinotų kelią į jį... Kitas charakteringumas: „grazdani, niemie daleko (pilietiai, vokiečiai toli?)“. Klausdavo tuo laiku, kuomet arudijosi tik antroj dienoj pradėdavo girdėtis klausėjams nusipjykinus ba-

la žino jau kur... Mes perleidom labai daug kariuomenės, nes mūsų kraštas buvo kaip tik strategijos nervų sistemoj; Panevėžys, Šiauliai, Šimberkas ir vienintelė gelžkelio linija: Šiauliai, Panevėžys, Kupiškis, Rokiškis, Dvinskas. Mes labai daug perleidom, kaip tu, taip ir kitų armijų veikime. Šiauliai ir Vabalninkai visai buvo suokulti iš pamatų.

Charakteringas ir tas dalykas, kad iš rusų vadovų pusės lėmė to, arba kito miesto, miestuko, kaimo ar dvaro likimas. Žinoma neveltui, už kyšius pernešdavo linijas į šalį. Vabalninkus į šipulius sudavė, dėka klebono Miežienio skūpumui įterpti kokiam tai pulkininkui Preobraženskui „kreditinui“. Už šitą, klebonas vos negavo į kailį nuo bažnyčios storatų ir miestelėnų už savo skūpumą, kaip vėliau paaiškėjo dalykas. Nes už šimto, kito galvos, nukentėjo visas miestas. Mūsų vienkiemiai irgi septyniolika parų išbuvo vidurių ugnies. Jei ne kelios vištos su sūrio gabalais dienšiom ir adjutantais, turbūt, per keturiolika parų ir mes būtumėm išnykę snaredų simfonijose, kurie šešias paras apacių pakrantėj dundėjo daug bauriau kaip prie Osovčėn. Ką gi aš šiuo Jums norėjau pasakyti? Norėjau dvesti lig jūsų atminties tą, kad rusų armija, teisingiau komandavimo sąstatais, netik nesirūino savo asmeniškų organizmų, bet dagi ir strateginiais punktais spekuliuojo, kad rusiškas feodalinis kapitalistinis imperializ-

mas buvo visai supuvęs, sąryšį su visu tvarkos pastatymu, pagal Lenino ir Stalino charakterizavimo carinės tvarkos.

Vokiečių okupacija.

Rusų armija galutinai buvo vokiečių armijos nustumta už Dauguvos 1915 metais, liepos ir rugpjūčio mėnesiais.

Su vokiečių armijos atėjimu, su vokiečių ekonominės ir politinės tvarkos prasidėjimu Lietuvoj nuo 1916 metų, prasidėjo visai naujas ir ekonominis ir politinis gyvenimas šalies. Aš dargi pasakyčiau, kad ne išimtinai, bet ant kiekvieno žingsnio prasidėjo jautis ir aštrėti stambaus kapitalizmo atnešti rezultatai. Prasidėjo iš nepribrendusios kovos reikštis ekonominiai aštrūs prieštaravimai. Jei priėj karą ir prie rusų armijos kaime biedniokas su turtingesniu gyveno irgi ne bala žino kokių tai broliškų jausmų, tai prie vokiečių okupacijos tvarkos visai kitaip prasidėjo. „Jis tiknius, jis su vokiečiais“ iš vienos; „jis tinginys, žulikas, įdarbą“ iš kitos pusės urzgimas.

Aš jums privesiu kelius tokius reiškinius, anstatus, kuriuos tūkstantai gerai atsimena, ant kurių pamatų ir prasidėjo dar prieš, sovietinis gemalas, ty, aštrus klasinis prieštaravimas, kova. Pirmas faktas, kuris labai įtempė klasinius santykius, tai duonos klausimas. Duonos klausimas įtemptu buvo vienu susidėjusiom priežastim: viena, laike mūsų, kuriuos veik pusantrų metų Lietuva perkentėjo, kas labai aštriai atsiliepė; buvo atimta ir išnaikinta daug gyvulių, daug neužėsta žemės plotų, vietoms nebuvo kas apdirba ir vieto kam bedirbti, nes žmonės laukė, jei ne ryt, tai poryt arba vis-

kas nueis pelenais, arba bus kariuomenės išlaužyta ar sutrempta, tai viena; antra, užėjus vokiečiams buvo tuojau užkrauti dideli natūrali mokesniai, javų pyliava, šieno, šiaudų centneriai, sviesto kilogramai, kiaušiniai, pienas, mėsa ir tt, žodžiu, reikėjo duoti viską, kas tik buvo pas valstietį. Gyvuliai surašyti, arkiai čiekiuoti, šunys su medaliais, vištos su raščiukais. Šios dvi priežastys ir išskėlė visoj opomoj maisto klausimą. Šitas ir pagimdė pirmasyk Lietuvoj taip aštrų ir taip viešą prieštaravimą. Kaimų ir miestų biednuomenė, dalinai ir patys dargi vidutiniai, tiesiog badavo, o vaziuoti ar eit pasipirkti duonos ir kitus rąjonus buvo kogiščiausiai uždrausta. Uždarbių taipgi veik jokių nebuvo, išskiriant pačius vokiečius, buožes ir dvarininkus, kurie be pasigailėjimo eksploatavo gamyboj ir lupo prekyboj biednuomenės skūras.

Kitas pamatinis faktas, kuris paaštrino klasinę kovą, tai privertinas okupacijos darban ėmimas, k. a.: tiesti gelžkelių, tiltų statyti ir naujai praveisti gruntinių kelių ir gatvių. Kirsti miškų ir dagi apkasų kast. Aparti belaisvių, dirbo ištisi šimtai prievarta paimtų iš kaimų, dvarų ir miestų civilių. Paimtieji dirbdavo karinėj padėtyj, po kariuomenės priežiūra, gyvendavo barakuos, baudžiami ir pusalkiai, žodžiu, tikri senovės laikų rekrutai. Jei kuris išbėgdavo nuo darbo, gaudydavo žandarai, prišėdavo slapstyti, kaip kareivui nuo fronto pabėgusiam. Darbe buvo apsiėjimas gyvuliškas: mušimas, badu marinimas ir sodinimas į kalėjimą. Į darbą imdavo išimtinai darbininkus, bernus, ir mažžemus biedniokus. Viduti-

niai ir buožes su spekuliuotojais išpirkdavo alum, sviestu, kiaušiniiais, medum ir toms pačioms markėmis. Vot, šitas ir sukėlė vietus prieš kitus. Tarnautojas pasakė žodį prieš nežmonišką išnaudojimą, buožė ar dvarininkas pas žandarus, berno ar mergos ir nėra. Mažžemis nepatiko buožei, buožė padėti pusdykiai į laukus, nebužė žodį buožei, vokiečių agentui storatai (seniūniui), mažžemis už kelių dienų ir darbe. Buvo ši grasa ir už laisvesnį žodį. Aš pats irgi aštuonioliktis išplienijau iškyko darbe vėliaus kontracijiniam liogeryj, vien tik už tą, su kiais griežtai valščiuje, įėjau prieš buožes, storatas ir ne teisinga iš biednųjų duonos ėmimą, del vokiečių, už patvadas, pieną ir įskundimus, už ką gavau šampolų ir sunkaus darbo, gelžkelių tiesti ir koncentracijiniam taputėti. Šitas darbas prie okupacijos padarė ne vieną socialistų, vėliaus bolševikų.

Biednuomenė dvėsdavo namuos. Paimtieji nuo alchio ir darbo barakuos, o buožes su spekuliuotojais ir žandara, keldavo pramogas. Vot, tie pamatiniai ekonominiai faktai, kurie žaibo greitumu ruošė dirvą del Sovietų tvarkos įsikūrimo Lietuvoj. Plačios agitacijos nereikė vartyti, ji pati ėjo iš paties gyvenimo šaknų. Tarp kit-ko, turiu omenėti reiškinį tų laikų ir taip vadinamas privisusias „banditų“ šaikas. Kalbant apie tuos „banditus“ niekaip kitaip jų negalima paimti, kaip tik kabutėse, niekaip kitaip aprėpti, kaip produktų tų laikų ekonomikos ir tos pačios neaiškos politikos. Tie, taip vadinami „banditai“, kurių buvo prisikaupę kiekvienam kaimui, kiekvienam miestukui, kiekvie-

nam miške, niekas kitas, kaip mūsų biednuomenė, ir išbėgę nukankinti iš vokiečių liogierių belaisvai. Šie lietuviški „banditai“ labai panašūs į Anglijos laike pramoninio perversmo deklasiavusios valstiečių ir amatninkus. Ir ištikrujų, ir Lietuvos biednuomenė ir darbininkai su smulkeisiais amatninkais irgi gyveno panašų anglams deklasiacijos perlodą. Darbą parduoti nėra kur, Maisto stoka ir spekuliatyvis kamos. Politinė ir ekonominė valdžios rėda buožių, dvarininkų ir spekuliuotojų pusėj, Vot, ir visas ekonominis bazis mūsų „banditų“ anstato. Aš galėčiau daug priversti faktų iš man gerai žinomų kaimynų, pažįstamų ir girdėtų pavardžių, kurie prieš karą buvo ramiausi, visai nedeklesuoti darbo žmonys, kurie užėjus karui, užėjus maisto ir darbo skaudimams krizisam, negalėdami gauti ir įkast kaslink kainų maisto, buvo priversti organizuotis į būrius ir kuopes ir daryti maisto aferistinius užpuolimus, kur galima buvo numatyti, išplėsti pūdą, kitas duonas ar grašių del pūdo, kito duonos. Jau nekalbant apie biednuomenės pavienius, man buvo žinomas neblogas paliavko gyventojas, gana liberalus, visa neturtinga bet rami, inteligentinė, darbinė, neeksplotatoriinė šeima, — buvo irgi narių vienos, taip vadinamos „vagių šaikos“. Priežastis, buvo lig pamatų sukultas visas dšis mūsų laike ir rezervinės armijos prabuvime. O ką bekalbėti apie biedniokus.

(Bus daugiau)

Draugai! Jei žinote kur galima gauti darbas praneškite į „Rytojus“ redakcija.

Skaitykit Sekančias Knygas.

Leninas, jo gyvenimas ir darbai.

—Parašė M. Jaroslavskis, žymus rusų rašytojas ir artimas Lenino draugas. Knygoje aprašyta visas Lenino gyvenimas, išdėstyta, ką reiškia Leninizmas ir Marksizmas. Nė vienas darbininkas, kuris nori susipažinti su Lenino mokymais, neprivalo apiešti neįsigijęs šio brangaus veikalą. Knyga apdaryta, apie puspenktą šimto puslapių storumo. (Turime tik apribotą skaičių egz.) Kaina 4 pesas.

Jaunųjų Svytėlis.—Sutaisė R. Mizara. Gražiai atspausdinta, iliustruota knyga, tinkama jaunimui, bet neprošal paskaityti ir suaugusiems, nes joje randasi daug įdomių straipsnių, eilų ir kitokių žinių. Kaina 1 pesas.

Rusijos Istorija.—Parašė M. Pokrovskis. Stora, didelė ir apdaryta knyga. Autorius piešia Rusijos istoriją su lyg marksistinėmis metodais, t. y., einant tam tikrais ekonominio plėtojimosi etapais. Knyga svarbi, verta kiekvienam perskaityti. Kaina 2 pesas.

Rusų Revoliucijos Istorija.—Parašė L. Trockis, kuris tais laikais stovėjo jos priešakyje. Tai įdomus braižinis pirmųjų Lapkričio dienų, kurios sukratė visą pasaulį. Knyga apdaryta. Kaina 1 pesas.

Raudonas Juokas.—Apsaką parašyta žymaus rusų rašytojo Leonido Andrejevo. „Raudonas Juokas“, tai didis protestas prieš karą baisenybes, sako autorius. Verta kiekvienam darbininkui perskaityti. Kaina 70 c.

Velnio Bažnyčia.—Lengvas pasiskaitymas apie bažnyčios „tėvus“ ir kitus dalykus. Parašė žymus Lenkų rašytojas Stanislovas Pšebyskivskis. Reikalinga kiekvienam perskaityti. Kaina 1 pesas.

Komunizmo A. B. C.—Parašė garsusis marksistas N. Bucharinas. Kas yra komunizmas (marksizmas)? Ne vienas iš klausimų negalės atsakyti, jei jis nėra skaitęs šio svarbaus veikalą. Knyga apdaryta, kaina \$1.50.

Neprisklausomos Lietuvos Kalėjimuose.—Parašė Z. Angarietis. Tai apžvalga tų laikų Lietuvos kalėjimų, kuomet viešpatavo krikščionių demokratų valdžia. Perskaitykit ją. Ne vienas rasit vardą savo draugo, kuris buvo kankinami Lietuvos kalėjimuose. Kaina 20 c.

Adele Andriuskiene
DIPLOMUOTA BUENOS AIRES MODISTE
G. Dominguez 553, dep. C. Pineyro.

GERBIAMOMS LIETUVAITĖMS:
Pranešu, kad dirbu ant užsakymo naujausios mados ir įvairiausių rūšių drabužių. Darbą atlieku rūpestingai. Kainos prieinamos. Visus maloniai prašau atsilankyti pas mane ir pačios persitiktinsite.
Taipgi pranešu, kad duodu kirpimo ir siuvimo pamokas. Visuomet galima atsilankyti ir sužinoti nuo 8 v. ryto iki 9 v. v.

Lietuvos darbininkų ir kaimo biednuomenės dvisavaitinis laikraštis (su paveikslais)

„BALSAS“

daug duoda žinių iš Lietuvos darbininkų ir kaimo biednuomenės gyvenimo ir iš fašistų darbų. Kiekvienas Argentinos darbininkas ir darbininkė privalo užsisakyti „Balsą“.

Kaina „Balso“ Argentinai: metams—1 dol. 75 c., 6 mėm.—1 dol. Adresas užsisakyti Balsą: Franz Moericke, Königsberg Pr., Unter Haberberg 92, Alemania.

Kas užsisako „Balsą“, tas tuom pat remia Lietuvos darbininkų spaudą ir padeda jai kovai su fašistų valdžia.

NAUDOKITĖS PROGAI
Jei manote pirkti laivakortę — pirkitė dabar, kol pigu. Laivakortės iki arba iš Kauno greitais pašto-keleivių laivais tik už:

LABAI PATOGIONIS SĄLYGOMIS

Banco Holandes de la America del Sud

LIETUVIŲ SKYRIUS

BARTOLOME MITRE 300

BUENOS AIRES

PARDUODAMOS VISU LINIJŲ LAIVAKORTĖS. DIDELIS LAIVŲ IR KAINŲ PASIRINKIMAS. Taip pat pigiai ir greitai siunčiame pinigų iš Lietuvos, išmokėdami juos gavėjui doleriais ar tūmiais pašte be jokių išlaidų iš jo pusės.

UŽ PERLAIDAS TELEGRAFU SKAITOME TIK \$3.-m.n., nežinint kiek pinigų siunčiama ir kaip ilgas adresas. Perlaides telegrafu išmokamos laikotarpio nuo 6 iki 10 dienų.

UŽ PADĖTUS TAUPOMOJON KASON PINIGUS MOKAME 5% METAMS. Nuosimčius prierašome prie indėlių kas trys mėnesiai. Pinigus ir nuosimčius atsiimti galima kiekvienu laiku be ankstyvesnio pranešimo. Pas mus patarnavimas greitas, mandagus sąžiningas. Persitiktinkit.

Korespondencijos

DU FAŠISTBERNIAI SMALĄ VERDA.

Rosario. — Paskutiniu laiku, kada fašistinės d-jos „Lietuva“ ekvyrus suiro, jos buvusieji šulatgriabiai kitokių kelių mulkinti ir apgadinėti darbininkus. Iš jų tarpo kaipto geri smalaviriai yra du: vienas J. Svambrys, kuris nešioja po gatves diržiukus, virvutes, špagalkas ir nušutusį „Murzinlapį“, rengiasi išleisti sapnininką, kurio pagalba tikisi išlošti daug pinigų ir jais sušelpiti fašistų valdžią Lietuvoje. Šitas smalavirys lando po stubas ir klausinėja ką kas sapnavo, kad prisirinkus medžiagos dėl „garsiojo“ sapnininko. Antras smalavirys yra J. Lutkevičius, kuris paskelbus staliams streiką, dirbą streiklaužiu Zotto de Bones dirbtuvė ir ten pat gyvena. Jis renka parašus atsikvietimui iš Lietuvos savo ilgaskvernį brolių—kunigą.

Matot, gerbiameji, koki yra fašistai. Jie yra buržuazijos batlaiziai, mulkintojai. Su jais kiekvienas doras darbininkas neturi turėti nieko bendro ir prieš juos reikia kovoti, kaip prieš darbininkų klasės piktšaukus.

Senas V-kas Rosarietis.

SUŽEIDĘ LIETUVI.

Berisso. — Šm. rugsėjo 20 d. sužeidė d. Kostą Kaušakį, diabinį pas tulą kontraktistą. Dirbo prie tiltų statymo prc. Santa Fe. Minimas draugas nešdamas 100 kily sunkumo medžio gabalą, turėjo eiti per padėtą siaurą lentą ant rėmų statomo tilto. Per nelaimę paslydo jam koja ir krito nuo rėmų, kurie buvo gana aukštai nuo žemės ir dar tas pats nešamas medis krito jam ant dešinės kojos ir taip skaudžiai sutrenkė, kad negalėjo anei iš vietos pasijudinti. Pamatę jo draugai nunešė jį į palatinę ir atvežė gydytojui. Gydytojas apžiūrėjęs pasakė, kad kaulas dar nėra sutrupintas, tik taip labai sutrenktas. Norėjo vežti į ligoninę, bet kadangi artimės nėra kai 67 kilometrai, tai jis, būdamas tokiuos skausmus, atsiskakė važiuoti ir nusprendė gyti arba mirti toj palatinėje, kur veik jau du metai kaip joj vargsta.

Drg. Kaušakis labai myli „Rytoją“, kuriam, sulig jo prašymu, prisiunčia kiekvieną jo numerį. Taipgi jis būdamas Berisso priglulėjo prie LDADPA 4 kuop., bet negavęs darbo turėjo išvažiuoti į laukus ir ten ieškotis pragyvenimo. Tai ai ai visų 4 kuop. draugų vardu, linkniū Tau brangus drauge kogeidiu pagyti.

Leonas Janonis.

LDSA 141 KUOPOS NARĖMS.

Berisso. — Visuotinas narių susirinkimas įvyks šm. spalio 14 d. 2 val. po pietų, pas d. Janiūną, gatv. Trieste 816.

Narės ir norinčios įstoti kuopon atsilankyti punktučiai.

Valdyba.

NAUJIENOS PAS MUS.

Rosario. — Neseniai apsišvedė d. J. Pajarskis, „A. Ž.“ fin. sekretorius, su A. Rožėnyte. Drg. Pajarskis yra gabus organizatorius, jo pastangomis padidėjo d-a narių. Linkėtina laimingo šeimyninio gyvenimo.

Drg. Chapas sirgo apie keturis mėnesius. Ligą gavo dirbtuvė (ramatizmas), kurioj išdirbo virš 10 metų. Drg. Chapas yra „A. Ž.“ nariu, todėl laike ligos gavo pašalpą. Dabar sveikata pagerėjo. Tai pavyzdys kiekvienam darbininkui, kad reikalinga rašyti į pašėpines draugijas, nes šiandien sveikas o rytoj nežina kaip gal būt.

O drg. Rukšis (Villa Diego) vėl stato didelį gražų namą. Jis remia laikraštį „Rytoją“ ir šiaip darbuojasi darbininkiskose organizacijose.

Rosario jau nuo žilos senovės išsivyravo negeras paprotis, tai grąjinimas kineliu, iš kurių praturtėjo miesto agencijos, loterijos ir tt. Per kinelius ir visokias loterijas jau ne vienas yra prakišęs paskutinius savo centus, atitraukęs nuo savęs ir savo šeimynos duonos kšną ir palikęs bado globoje. Dabar kaip pastoj nauja valdžia prov. S-ta Fe uždraudė minėtus lošimus. Tai bus šiek tiek geriau, nes gal žmonės atpras nuo tų vilingų burtų ir tuos centus sunaudos laivinimui savo proto, ty. skaitymui darb. literatūros ir organizacijoms.

Nešėatlyvas L.

PADĖKA AUKUOTOJAMS.

Villa Diego. — Širdingas ačiū draugams, kurie aukavo, 6 d. spalio, menininkų vakarėlyje, Lietuvos kovotojams prieš kruvinąjį fašizmą, kuris kankina ir žudo mūsų brolius ir draugus be pasigallėjimo.

Viso surinkta 25 pesai 20 cent. Priešfašistinis Komitetas.

GARBĖ.

Garbėl kas aukavo
Gyvybę ir mirė
Už teisę vargdenių,
Už būvį jų, spēka.
Garbėl kas darbavo,
Kas darbus užgryė
Varguolių-belaiviu,
Jų stabdė panieką.
Garbėl kas mokino
Laisvą būl, žinystes
Tarpe proletarų,
Vargšų, jų unistų.
Garbėl kas naikino
Valdonus žmogystės
Ir stojo į eilę
Klasos komunistų.

A. Lasdonas.

LIETUVOJ.

Fašistų viešpatavimo perlai.

Darbininkė Basinskienė, Turėnų vals. Sabaliauskų kaimo gyventoja, vyrii susirgus ir pati nuo tamsos ligi tamsai dirbdama ir neįstengdama uždirbti duonai savo šeimos išmaitinimui, pardavė vieną iš savo vaikučių čigonę, o už gautus pinigus likusiems nupirko duonos.

Fašistukai Sp. ir Ož... sekdami Smetonienės ir jos Rasputino pėdomis, bet neradami del lytinės vasaros sau patogios vietos savo meilės reikalams atlikti emė dirbti Patilčių (Mariampolės apskr.) bažnyčios suole sau lovą apsirinkę. Bažnyčios sargas užtikęs fašistų bažnyčioj ant suolo savo meilės reikalus atliekant pakėlė trukmą, kam bažnyčios turtu be atlyginimo naudojasi.

Kova už darbininkų šventę.

Telšiai. — Pirmąją gegužės valdžia vertė darbininkus dirbti. Buožės irgi spyrė savo darbininkus dirbti. Teisių padangės darbininkai kas metas daugiau pradedą susiprasti ir pabusti iš miego. Siemet buožija, susitarus su komendantu ir apskrities viršininku, visai grąsino darbininkams, kurie neis 1-ios gegužės dieną dirbti. Bet darbininkai išskyrus nesusipratėlius ant to neatbojo ir kaip kas galėdamas šventė savo šventę, rinkos į būrelius po kiek ir kaip galėjo, minėjo šventės reikšmę.

Policija neleido rinktis ir kur tik pamatė keletą stovinčių, tuoj išvaikydavo. Policija ir po kaimus jodinėjo, kad neduotų švesti. Darbininkai neišsigando ir vienoj vietoj išvaikyti rinkosi kitoj.

Fotografia

BELLAS ARTES

DOMINGO EPIFANI

Specialistas darantis paveikslus jaunavedžių, grupių, atskirų asmenų ir vaikų. Pašo paveikslus įvairaus didumo aliejintais dažais, pašėliu ir ekvareliais. Kainos prieinamos. Užsakymai duodami ir išmokėjimui. Lietuviai kviečiami atsilankyti. Tuzinas atvirukų kainuoja \$3.95

Avenida Mitre 498

AVELLANEDA

PASIKALBĖJIMAS PETRO SU DĖDE

—Sveikas, dėdėl Ko susiraukęs?

—Si, Pedro, pastanavijau, nei su vienu bolševiku į kalbas neįsileisti, batie nedavėkos išnevožija dievo paslus.

—Nesuprantu, dėde.

—Ugi, išvijot mūsų prabaščių, o mes, tilingantai, darbo netekom. Jau Bekelnaitė vėl nuėjo žarnų parėdkavot, aš nebegauanu mišlau-no vyno, o Liubobienė, Paškevičius ir Vilkinskas kai prisimena prabaščių, tai net ima durnavoti, vaikė.

—Jie, dėde, buvo durni ir prieš atvažiavimą Romos driganto.

—Si, Pedro, ale vis del to ne tiek varijavodavo

—Kur čia ne. Protingi žmonės atspalaidavę nuo religinių burtų—nuo laukinių žmonių prietarų, nes jie mąsto, protauja, o protaujantis žmogus nei kuomet į dievą arba velnią netikės.

—Tu, Petrai, nevesk mane į piktą pagundymą ir nekalbėk prieš dachauas asabas, ba jūs ir taip priverstet mano Deglį išvažiuoti su karviniu laivu.

—Nejaugi, su karvėm?

—Taip, Petrai, na neturėjom už ką šipkortę nuplurkti? Skrinkis vos išporko vienoj grenčioj už 35 p.. Koks mums neunaras. Toj aukštą asabą nulydėjęjį portą ir įsodinom į laivą pilną prigriūtą karvių. Prabaščius net pasakė, kad jis neišturs, ba gyvuliai jo nosiai labai škaradną kvapsnį sudaro.

—Apsipras.

—Sir-tir, Petrai, vistiek mus smutnastis spaudžia. Blėmbienė tokia daliklatni arklistė net buvo apslabus, ale vigilantas su pitka per blaundas atgaivino. O mes visi, vaikė, žlimbėm, tiek buvo markatna. Paskui kastizanašėm juoktis, o atėję vigilantai mus pitkomis išvaikė. Dą Skrinkis su šlapia barzba pradėjo vigilantiui virožyti, kad jis yra konsulas, ale tas sako: no importa jūs visi lioko.

—Matai, dėde, net svetimtaičiai jus bepročiais vadina!

—Tokia dievo valia, Petrai.

—Tau vis „dievo valia“. Tai senai kartojami kunigų žodžiai, kurie visiškai jokios reikšmės neturi.

—No, Pedro, kiekvienas kunigo žodis daug žnėčia.

—Gerai, dėde. Paimkim paprasčiausią dalyką, o pamatysim, kad kunigų dievas bejęgis ir net jie patys jo galybe netiki. Kaipto pavyzdį, imkim griaustinį, kuris yra paprastas gamtos apsirėškimas ir lengvai išaiškinamas. O jūms, krikščionims, kaip kun gai išaiškina?

—Griaustinį, vaikė, padaro Alijošius važiuodamas per dangų su akmenų vežimu, ir kaip iš vežimo akmuo nukrinta ant žemės, pasidaro trenksmas ir užmuša koki nors bežbožninką.

—Gerai. Eldamas, dėde, pasižiūrėk į bažnyčios bokšto viršūnę ir pamatysi smailą virbalą. Tai perkūnsargis. Jis saugoja namą nuo elektros srovės susikirtimų, ką mes vadiname griaustinium.

—Aš, vaikė, nesuprantu.

—Perkūnsargi, dėde, nelabai senai išrado vienas bedievis. Iš pradžių kunigai perkūnsargio išradėją plūdo, įtarė draugaujantį su velniu, bet pagaliau patys kunigai bedievio išradimą panaudojo, kad apsaugojus bažnyčias ir klebonijas nuo perkūno.

—O ką tu žinai, Petrai, kad jis buvo bežbožninkas?

—Jei jis, dėde, būtų tikėjęs dievu ir kunigais, būtų nesistengęs išaiškinti griaustinio priežastis, nes religiniui žmogui negalima abejoti kunigų aiškinimams.

—Bet aš mačiau, vaikė ant aboro Alijošius važiuojant pasikinkusį du arkliu, o iš po jo vežimo ratų mačiau kai verčiasi ža-

rijos.

—Tas ir biurisiausia, kad kunigai savo aiškinimams ir patys netiki. Jie maliovoja Alijošiaus pavelslus ir tuom pačiu kartu apšarvuoja bažnyčias ir klebonijas bežbožninko perkūnsargiais. Ar tai ne kunigų makaniavimas. O kaip tas visas juokingai atrodo! Pasirodo kad tas jūsu dievas buvo tikras pasileidęs padauža: perkūnais daužydavo ne tik bežbožninkams triobas, bet ir bažnyčias iki pagaliaus neatsirado bežbožninkas, kuris ir aplaužė dievą ir jo tarno, Alijošiaus, ragus.

—Cia, vaikė, man razuma sumaišei, nežinau ką tau ir sakyti. Bėgsiu pas Paškevičių ir pasirodavosiu apie tai.

—Galį būti ramus, jis to dalyko tau neišaiškins, nes jis dą mažiau ži.o supranta ir už tave; jis niekad nieko neskaito, net ir visai nemoka skaityti; giti -- nors bibliją skaitai.

—Ale jis, vaikė, dar turi pasilikęs parapijos pinigų, dabar mudu turim už ką nusipirkti šnapso; o išigėrę šnapso mudu tampam labai razumni, ir bele kokią mar-nastį galim išklumočyti.

Apsieisime ir be fašistbernių.

Tauragės Juristas su kunigu Dakniu per savo „Murzinlapį“ iki šiol mus dergė kai tik sugebėjo. Komunizma ir vienintėlė pasaulio proletarij tėvynė, Sovietų Sąjunga, purvais drabstė. Bet jie su tom savo šlykščiom plovonėm nieko gero neatsiekė (Šiandien darbininkai mato kur sėdi jų priešas). Nieko neatsiekė, kunigas išnešė kudašių į Braziliją, o jo klapčiukas—dar pasiliko prie „Murzinlapio“. Pastarasis beveik vienas pasilikęs „mūšio lauke“ jaučiasi bejęgis, todėl jam reikalinga pasipirtis, ir to jis ieško... pas mus. Stai, „Murzinlapio“ N 34 kviečia mus diskusuoti su juo bendrai žemės klausimą.

I tai mes jam stačiai sakom: Su fašistberniais jokių diskusijų bendradarbiavimo klausimu mes nevedėm ir nevesim. Mes nenorim bendradarbiauti su Smetono Kruvinajo garbintojais!

Iš „Murzinlapio“ pastogės fašistai jau užteiktinai suspėjo apilėsti darbininkų su „rekomendacijų“ pardavinėjimu, su parapijos tverimu, o dabar vėl ruošiasi žemės pirkti, kad vėl lengvatikių kišenis apkraučius.

Su aferistais nieko bendro! „Rytojau“ skiltys atviros kiekvienam darbininkui, kiekvienam „Rytojau“ skaitytojui, kiekvienam „R.“ rėmėjui, kurie per „Rytoją“ ir gvildena jiems reikalingus klausimus, t. y. klausimus surištus su Argentinos lietuvių darbininkų gyvenimu. Todėl patys mūsų draugai, be fašistų tarpininkavimo, patys vieni apsarstys įsigyijimą žemių Argentinai.

Liaudies Jonas

KUNIGAS PAVOGĖ DAUG PINIGŲ.

Atlanta, Ga.—Kunigas C. S. Carneris buvo kasierius Atlanto parapijoj. Jis kasieriaudamas smarkiai flirtavo su mergom. Parapijonys tą pastebėję emė niurnėti, kad jų dūšių ganytojas yra didelis laidokas. Kunigas pabėgo ir parapijos ižde apsirėiskė vieno milijono dolerių trukumas. Sako, kad kun. Carneris tuos pinigus pavogė ir su mergom prašvilpė pesitrindamas po įvairius kabakus. Dabar policija jį ieško.

Vietos Žinios.

Mes dalyvausime, kad paremt „Rytoją“.

20 d. spalio rengiami šokiai del sustiprinimo „Rytojaus“. Šio kiti vieta: svetainė „Liberia Italia“, calle O. Gorman 108, Avellaneda. Pradžią 8:30 v. v.

Mes, visi ir visos, seni ir jauni, turime atsilankyti, tai mūsų visų priedermė. „Rytoją“ mes turime ne tik sustiprinti, bet ir pagerinti, padidinti. To mes atsiakime, jei tik nepatingėsime atsilankyti į parengimus, kurie tam tikslui yra daromi. Ypač neturi užmiršti „Rytojaus“ jo geriausi priedermė: rėmėjai, skaitytojai, pajininkai. Juk mes visi suėję kalbame, kad „R.“ reikia stiprinti, reikia gerinti, reikia didinti. Tad dabar nuo žodžių eikime prie darbų.

Merginos, kurios daugiausia gaus atvirukų, bus apdovanotos puikiomis knygomis.

Grįžę Siminickio vedamas dujų orkestras. Įžanga vyrams 1 p., moterims 50 c.

Rengėjai.

Iš atsiluvusio koncerto.

„Laisvės“ choro surengtas 13 d. spalio š. m. p. mas Argentinoj lietuvių darbininkų koncertas „Vorvaerts“ svetainėje pasisekė gerai, ankščiau nebuvo to tikėtasi. Lietuviškos publikos atsilankė skaitlingai; nemažai atsilankė ir argentinų, kuriems labai patiko lietuviškos dainos.

Programa, reikia sakyti, buvo gana plati ir įvairi: dainos, duetai, stygų orkestrėlis, dialogas. Pasikalbėjimas Petros su Dede, — prakalba apie meną ir deklamacijos.

Nekuriuose dalykuose buvo ir trūkumėlių, būtent: moterų dueto antrame punkte; gi tas mažas trūkumėlis įvyko ne iš priežasties nesugebėjimo, bet dėl balso nuovargio. Dėdė su Petru be galo publikai patiko, tik Petras iš karto per negarsiai kalbėjo ir pats pasikalbėjimas turėjo būti truputį ilgesnis.

Abelnai imant, šiuo pirmu Argentinoj lietuvių koncertu reikia tik džiaugtis, kad mūsų broliai darbininkai prie tokių sunkių gyvenimo sąlygų gyvenimai sugiaba patatytį taip puikius klesinės kultūros parengimus. Ten mes dainelėse negirdėjome apdaijuojant lietuviškų bajorų arba buožgalvių gyvenimą, kaip va: „Ant tėvelio dvaro sakalai kryptavo, dūdelėm dūdavo...“, bet mes girdėjome: „O suvargęs proletaras prie mašinos dirb išbalęs, jis neturi tos progos, paregėt gražios gamtos...“ Kiekviena dainelė vaidavo darbininko gyvenimą — jo siekius, kovą, vargus.

Linkėtina „Laisvės“ chorui augti! Geistina, kad jis ateity dažniau pasirodytų scenoje su kultūriškom išklmėmis.

L. J.

Futbolo Liga.

Paskutiniu laiku futbolas taip įėjo madon Argentinoje, kad atrodė panašiai lyg kokia epidemija siaučianti, kuria užsikrėtę ne tik jaunimas, bet ir seniai. Praeitą sekmadienį (14 spalio) buvo paskirta Lanus'e futbolo rungtynės. Neatsižvelgiant į smarkų lietų, į paskirtą vietą prisirinko apie 2.000 žiūretojų. Bet patys futbolo spardytojai neatsilankė.

Žepelis.

Ieško streiklaužių.

Paskelbus streiką Mihanovičio laivų darbininkams (jūreiviams), kompanija savo kontoroj Dock Sud'e užrašinėja streiklaužius ir nieko apie tai nesakę siunčia juos į streiko vietas streiklaužiams.

Lietuviai privalo neiti streiklaužiams ir kiekvienas turi persipėti savo draugus.

Raura prisipažįsta ir kitus išduoda.

Nesenai suimtas Santa Fe'je ponas Raura pavogęs iš kompanijos Continental Exportadora 500.000 p. išpasakojo visas vogimo paslaptis ir išdavė kitus ponus, kurie dalyvavo šioje vagystėje. Sugautasis ponas nuvedęs policiją prie kapinių Florės ir nurodė vietą, kur buvo paslėpta žemė vieno metro gilume 268.000 p. Ten pat netoliese parodė vienoje truboje paslėptus kitus 49.000 pesų. Ponas Raura sako, kad jo sužadotinė Berta Byl vagystėje nedalyvavo ir apie tai nieko nežinojusi. Jie jai davė 20.000 p. sakdamas, kad išlošė, ir liepė jai važiuoti į Montevideo, idant nukreipus policijos dėmę nuo vagies. Taipgi

sūareštuota kompanijos gerent ponas Hertz, kuriam R. davė 1.500 p., kad jį paliuosuotų nuo darbo ankščiau. R. aiškina savo vagimą del menkos toj įstaigoj gavusio: algos.

Ką pastebėjau koncerto.

Atsižvelgiant į tas sunkias sąlygas, kuriose buvo rengiamas „Laisvės“ choro koncertas, įvykęs 13 d. šio mėn., buvo atliktas galima sakyti gerai ir susirinkusioji publika liko patenkinta. Iš netobulumų, kurie įvyko koncerto metu yra šie: Kalbėdamas d. V. apie darbininkų meną, nepasakė to, kas yra svarbiausia ir labai trumpai tepasakė apie meno partysivikumą. Šiandieną visur kur atsisipindi, kad menas priklauso buržuazijai arba proletarams tas randa dainose, poezijoje ir visur kur. Kas svarbiausia, kur kalbėtojas klydo sakdamas, kad menas barbarizmo (primitivizmo) laikais nesiskiria nuo šiandieninio meno. Su tuo niekas nesutinka. Tais laikais, kada žmogus temokėjo pasiimti dalį į rankas ir nusmaugti gyvulį maistui, ar galėjo pas jį būti koks nors supratimas apie meną apie muziką ir tt., jeigu jis dar mažai kuo skyrėsi nuo gyvulio, nemokėjo pasigaminti sau rūbų, o jo kalba susidėjo nedaugiau, kaip iš 10-20 žodžių. Šiandieną dar atrandama tautos Afrikos gilumoje, kurios temoka nedaugiau kaip 20 žodžių, tikriau sakant garsų, išreiškimui džiaugsmo, nuiludimo, baimės ir tt. Menas, kaip ir žmogaus kultūra, vystėsi kartu su žmogumi. Sakoma: „kas pas žmogų širdyje, tas ir ant lūpų“, reiškia žmogus tvėrė meną toki, kokiame civilizacijos laipsnyj jis radosi.

Antras netobulumas pasireiškė duetuose „Klausyk“ ir „Raudonoji Veliava“, kur d. J. S. dainuodamas darė judesius, visai netinkamus tose dainose, kas darė negerą įspūdį publikoje. Dainoje ar operoje, kur dainininkas vaiduoja tam tikrą asmenį, yra įsigilinęs rolėje, jam tinkama gestikuliacija reikalinga, bet paprastoje dainoje tas nereikalingas. Beto, moterų duete „Naujoji Daina“ ar tai per trumpą prisiirngimą, ar del pavargimo balso, neišlaikė tono ir daug augštesniu, negu reikėjo, nubaigė, bet pirmą punktą sudainavo gerai.

Petro rolėje veikėjas labai tyliai kalbėjo, todėl toliau sėdintieji negirdėjo jo kalbos. Manau, kad draugai paliešti šioje korespondencijoje, neužsisirgus ir palaikys už draugišką pastabą.

Reporteris.

LDADPA kuopų priedermė. Jau bus dvi savaitės laiko, kaip LSKD CK išsiuntinėjo visom LDADPA kuopom paraginimą užsimokėti 15% kuopų įplaukų, išskiriant aukas. Bet didžiama kuopų savo priedermes neįspildė. Dali mokesčio užmokėjo tik LDADPA 3-čia kuopa, o visos kitos dar nieko neatsako. Tas išdalis yra negerai, nes tuo pačiu nepildoma konstitucija ir nutarimai. Kuopų sekretoriai turi tuo klausimu neatidėliojant susirūpinti nevilkindami. CK jau yra susitvarkęs ir pastatė išdininką po kaučija \$300, tik bėda, kad draugai mažai aktyvumo rodo kuopose. Laikas greičiau pradėti vykinti gyvenimą 3-čio Suvažiavimo nutarimus.

CK Sekretorius.

LK Crupės susirinkimas Įvyks 22 spalio, 7 v., Puentecito 2333 (d. Žigo name).

CONSTANTINO TOMAS

RŪBŲ SANDELIS — garnitūrų baltinių, skrybėlių etc. etc. Kainos prieinamos. Reikalui esant, kreipkitės į

„LA CENTRAL“

Calle Montevideo 647, Berisso Union Telef., 88 Berisso

Pajininkų žiniai.

S. m. 28 d. spalio įvyks „Rytojaus“ b-vės pajininkų eilinis susirinkimas. Vieta: „Rytojaus“ svetainė, calle Montes de Oca 146, Avellaneda. Pradžią 1 v. po pietų. Pajininkai, dalyvaukite ir nesivėlinkite.

Pajininkai privalo atsinešti pačius. Kviečiami atsilankyti ir tie, kurie pageidauja tapti pajininkais. „R.“ Taryba.

Atsiliepkite.

„R.“ administracijoj randasi įmokėti Antano Zadvido pinigai už prenumeratą 3 pesai, bet nepalikta antrašas. Jo paties prašome atsiliepti. Ad m.

LDSA 138 kuop. narems.

Mūsų kuop. knygynėly yra nemažai darb. turinio knygelių, kurios duodamos narems veltui pasiskaityti. Todel, narės, kurios norite pasiskaityti, kreipkitės pas kuopos knygynininkę. Knygos išduodamos šiomis dienomis nuo 5 val. vak. ir šventadieniais visą dieną.

Narės, permainę gyvenamąją vietą tuojaus praneškite naująjį savo antrašą, nes priešingai, negavę laikraščio, neturėkite.

Taipgi, kurios norite įstoti moterų organizacijon, galite ateiti „Rytojaus“ naman by kokią dieną ir valandą ir prisirašyti. Įstojimo mokeskis tik 10 cent. ir mėnesinis narės mokeskis 20 cent. Kiekviena narė gauna mėnesinį laikraštį, žurnalo formoje; „Darbininkų Balsą“.

Darbininkės, kurios iki šiam laikui neprigulite savo organizacijoj nieko nelaukę stokite įn.

Kuopos Sekretorė.

„Susivienijimas“ rengia vakarą.

Š. m. 20 d. spalio atsibus SD-SLA didelis vakaras su vaidinimais ir šokiais. Bus statoma 3 v. drama „Lizdas Naminio Liūto“ ir dialogas „Daktaro Šarlatoano Ofise“. Pradžią lygiai 20:30 v., gatvė Arenales 32, Avellaneda salė „Izraelita“.

M. Rušenais.

Atsilimkite laiškus.

„Rytojaus“ išleistuvė yra laišku: Stasė Bukytė, Anicetas Pivris, Jonas Rimkus, Ona Sereikytė, Jonas Tumosa, Br. Vaičiulėnas, Jonas. Vaičiūskas.

Paieškau Antano Krejausko ir Kazio Račkausko Einorių kaim., Nemunaičio vl., Alytaus aps. (prieš karą—Alavės val., Trakų aps.). Atvažiuo Argentinoj 1910 m. Prašau jų pačių atsiliepti arba kas žinoat praneškite man, už ką būsiu dėkinga. M. Krejauskaitė, Bario A. Casabo, Calle 1, N 77, Montevideo, Uruguay.

Jums akis išegzaminuos diplomuotas specialistas veltui ir pritaikys akinius už prieinamą kainą štai kur: **CASA GARBARINO Esmeralda 288, Bs.-Aires**

ONA JURGELAITIENĖ

gringa, bet... gera siuvėja. Už moterišką suknelę ima \$1-\$5. G.-Chorlone 747 Piñeyro Siuvu ir žieminius paltus.

K. KASPARAS

Laikrodininkas Rivadavia 5282, Caballito. Ar jūs žinote, kad daugelį laikrodžių išnaudoja, apgauna. Bet aš jums pataisysiu laikrodį pigiai ir sąžiningai. Taipgi parduodu naujus. Reikalui esant kreipkitės pas mane.

KUR GALIMA GAUTI „RYTOJUS“ PAVENIAIS NUMERIAIS.

Sekančiuose miestuose ir vietose „Rytojus“ galima gauti pavieniais numeriais nusipirkti:

Berissoj:

L. Rimavičiaus Fondo

gtv. Nueva York 4735

N. Kuprionio Fondo

gtv. Marsella 12,

prie Frigorifico vartų.

Villa Diego-Rosario:

Jono Rukšio Fondo. Dominiko Stalbono kirpykloj.

Buenos Aires:

I. Volco Restorane Calle 25 de Mayo 671-685

Señor David Leandro Alem Tres Sargentos (netoli Retiro)

Deutsche Schiffsagentur San Martin 469, B. Aires

Piñeyro:

Atlantico restorane Coronel Garcia 402, kampas Coronel Diaz.

Cordoba:

K. Ječius Buchardo Nr. 452, Barrio Ingles.

JUOZAS KAIKARIS

Montes de Oca 146, Avellaneda.

Jūsų rūbais visi gėrės, jei juos pasiūš J. Kaikaris. Todėl siūdykite tik pas jį.

ADOLFO CERNAUSKO

vyriškų ir moteriškų batų Dirbtuvė

Montes de Oca 146, Avellaneda —00—

Batai gaminami geriausios medžiagos, dailiai ir prieinama kaina. Lietuviams nuolaida

20%

RUBSIUVĖ „EL SPORTMAN“

Geros medžiagos, kazimierinės, atsakančiai ir už prieinamą kainą dirba vyriškų rūbų diplomuotas siuvėjas:

JUAN MILAŠENKO

Nueva York 4779, BERISSO

Domės!

Domės!

A. VISOCKIS

Diplomuotas siuvėjas

Siuvu ant užsakymo naujais madų įvairiausius drabužius. O taipgi sutaisau, valau ir išprosavoju. Darbą atlieku sąžiningai ir prieinama kaina. Reikalui esant, prašau atsilankyti. **Villa Diego, F. C. R. P. B.**

Carlsbad

Fdo.-Quiroga 1441, Dock Sud.

Frm. M. F. Huspaur

Kiekvienas atsilankijus asmuo gauna reikalaujamų vaistų arba medikamentų. Kalbu vokiškai, čekiškai ir kas tyžiškai. U. T. 22, Avellaneda 7596

GRASILJA ČERNAUSKIENĖ

Pigiaai siuva, bet gerai pasiuvu moteriškus drabužius. Montes de Oca 146, Avellaneda

Jeronimas Koreiva

DIPLOMUOTAS LENINGRADE LIETUV. SIUVĖJAS Calle Garibaldi 1319, Boca, Bs.-Aires.

Siuvu ant užsakymo naujausios mados įvairiausius rūbus. Turiu didelį pasirinkimą geriausių vasaros sezonui medžiagų. Kainos visiems prieinamos. Darbą atlieku sąžiningai. Visus malonei prašau atsilankyti pas mane ir patys persitiksinsite.

Dr. S. SCHAVELZON

Veneros ir vidurinių ligų gydytojas. Nuo 15 iki 17 Kalba rusiškai Cochabamba 1268 U. T. 23 B.Orden 0905

Dr. Nicolas V. Misloslavich

Chirurgas, gydytojas oninėj Ravson. Specialistas odos, sifilio, kraujo ir šlapimo Nuo 8 iki 10 ryto — 3 iki 6 vakaro Kalba vokiškai ir čekiškai. Calle Lavall 310, 1-ro piso

Dr. A. Geršunov

Veneros ir vidurinių ligų. Nuo 1 — 5. Kalba rusiškai. Corrientes 2315; U. T. 1818 Mitre

IGNAS STANAITIS

Siuvu vyriškus rūbus. Darbą atlieku tvirtai, pigiai ir gražiai. Ateikite persitikrinti. Garcia 266 Piñeyro.

Šoferių Mokykla

FEDERICO SCHMITT

Duodu pamokas ant visokių rūšių automobilių. Baigu siems kursą išduodu šoferio diplomą. Taipgi padedu išgauti iš valdžios šoferiui reikalingas popieras. Lietuviams už mano visapusis patarnavimą 10% pigiau.

Pinzon 1335, esq. Patricios

Boca.

Volco Restoranas

Užganėdina kiekvieną, kuris tik atsilanko. Lietuviai kviečiami atsilankyti ir persitikrinti. Valgiai gaminami sulyg rusų, vokiečių skonio. Kainos prieinamos.

Taipgi išnuomojam nakvynėm kambarius, pavieniams ir šeimynoms. Kainos prieinamos.

Palakome keleivių daiktus ir priimame laiškus. Visus kviečiame atsilankyti, o užtikrinam, kad būsite patenkinti. Įėjimas nuo N. L. ALEM 654, ir iš gatvės 25 de MAYO 671 ir 685 (Arti Retiro ir Imigracijos) Buenos Aires

175 pesai m/n

Laivakortės iš ir į Europą DEUTSCHE SCHIFFSAGENTUR

LIETUVIŲ SKYRIUS

469 San Martin 469

Bs.-Aires

J. NENIŠKIS,

Mexico 1945, Bs.-Aires

Naujai atidegta rūbų siuvimo dirbtuvė ir įsteigta rūbų krautuvė. Didžiausias pasirinkimas medžiagų. Rūbai duodami ilgam išsimokėjimui.

Parsiduoda pančiakom megsti nauja mašina už 250 p. Megsti išmokinsiu veltui. Kreipkitės: Calle Brasil 315, Capital, J. Staškauskas.

Pirmas Argentinoje

MAISTO, GASTRONOMIJOS SANDELIS IZRAELIO BRUSILOVSKIO JUNIN 422

SILKĖS ivezamos iš Lietuvos, Rusijos, Rumunijos ir Rygos. Dunojaus ir Kerčo rūkyta semga. Įvairios rūkytos žuvis. Ikrų juodi ir raudoni. Sardinkos, kiltos, šprotai, skumbriai. Kamala alyvoj ir sausa. Geriausios juodosios alyvos, chalva. Grikių kruopos ir miltai. Rusiška arbata: Visockio, Popovo ir Kuznecovo.

TIKRA RUSIŠKA DEGTINĖ MONOPOLKA

Rūkyta mėsa, dešros, liežuveliai ir kepti paukščiai. Džiiovinti vaisiai etc. etc. Tą viską visuomet galite pirkti nebrangiai tik pas mane.

IZRAEL BRUSILOVSKY

Junin 422

U. T. 47 Cuyo 0798